

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés helyben és vidéken.

Egy hónapra 2000 K. Három hónapra 6000 K.
Egyes szám köznap 100, vasár- és ünnepnap 120
Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felélés szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 100, vasár- és ünnepnap 120

Vihar után.

A nemzetgyűlés ma délelőtt rég nem látott érdeklődés jegyében folyt le. A képviselők már az ülés megkezdése előtt nagy számban voltak jelen és a kormány Bethlen István gróf miniszterelnök vezetésével — majdnem teljes számban jelent meg. Az érdeklődés középpontjában természetesen az Ulain ügyvel kapcsolatban az igazságügyi bizottság jelentése állt.

Az a hír terjedt el, hogy számos képviselő az Ulain-féle vádaskal kapcsolatban fel akar szólni személyes kérdésben, hogy nevével szolgáljanak és azután felmerült az a terv is, hogy a nemzetgyűlés zárt ülésen tárgyalja az ügyet. Egy nemzetgyűlési képviselő érdeklődött is Szicovitsky Béla elnöknél, aki ezt a felfogást azonban nem tette magáévá.

A nemzetgyűlés mai ülésének képe, eltekintve a szociáldemokrata párttól, teljesen egységes állásfoglalást tüntetett fel. Ez a körülmény azt mutatja, hogy az igazságügyminiszter javaslata és felszólalása abban a szellemben történt, amelyet maga az ügy megbívtat. Az igazságügyminiszter nemcsak a legnagyobb jóhiszeműséggel, hanem a legnagyobb buzgalommal és eréllyel is nyult bele a kényes ügy szálába és arra az utra terelte, amelyre való.

A szociáldemokrata párt a kérdést továbbra is felszínre akarta tartani, szerencsére azonban az egész Ház állásfoglalásával, szemben találta magát.

A folyosón az a vélemény alakult ki, hogy teljesen nyilvánvaló a a kormány eljárásának határozottsága ebben a kérdésben és az igazságügyminiszter válasza egyuttal bizonyítékot is szolgáltatott olyan irányban, hogy a kormány a legerélyesebben kíván fellépni, ahol szükségét látja.

Friedrich Istvánnak az a lépése, hogy nevéket nem dobta be a nyilvánosságba, hogy ne izgassa az amugy is nyugtalan közvéleményt, hanem a hírtokában levő adatokat rendelkezésére bocsátotta az igazságügyminiszternek, minden oldalon helyesléssel találkozott.

A tárgy körül mint a folyosón mondták a kényes ügy elintézésében megtalálták a helyes utat és megvannak győződve, hogy ez az ut a közvélemény helyeslésével fog találkozni.

Az Ulain ügy kétségtelenül hatalmasan van az indeminációs vita tartására, mégis remélik, hogy ezen a néten befejezik. Azután a nemzetgyűlésen a tisztviselők létszámát apasztó törvényjavaslat tárgyalására térnek át. A politikai köröket és magát a közvéleményt az utóbbi időben a tisztviselők kérdés vette leginkább igénybe. Az egységes párt maga is súlyt helyezett a tisztviselők kérdés megoldására s a tisztviselők jogos igényei érdekében megindított tárgyalások eredményre is vezettek.

Véget ér az indeminációs vita.

Cegléden ma délben zárták le az ajánlasi iverket.

Az általános vitához három szónok, Csizmadia András, Payer Károly és Trausz István vannak feliratkozva, akik előreláthatólag szerdán délelőtt befejezik beszédüket. Ezután Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay Tibor pénzügyminiszter reflektálnak a vita során elhangzott észrevételekre. Bizonyosra vehető, hogy a hét végére részleteiben is tárgyalja a Ház az indeminációs javaslatot.

A ceglédi választás vasárnap lesz. Ma délben zárták le az ajánlasi iverk határidejét. Lendvay István, Pálffy Pálffy Dániel, Dinich Vidor és Szabó László kapták meg az ajánláshoz szükséges aláírásokat. Így tehát a négy jelölt veszi fel a küzdelmet Cegléden.

Az igazságügyminiszter az Ulain ügyről.

A nyomozás eredménye. — Bünvádi utra terelték az ügyet.

A nemzetgyűlés mai ülése.

A nemzetgyűlés mai ülését Szicovitsky Béla elnök 11 órakor nyitotta meg. Az elnöki bejelentések után Kiss Menyhért személyes kérdésben szólt fel.

Ezután Nemés Bertalan az igazságügyi bizottság előadója betérjeszti a bizottság jelentését Ulain Ferenc Cegléden tartott beszédében a nemzetgyűlés sérelmére fenforogni látszó büncselekmény megtorlása céljából a bünvádi eljárás megindítására adandó felhatalmazás tárgyában.

Ulain nem nevezett meg egyetlen képviselőt sem, tehát a nemzetgyűlés összességének kötelessége kideríteni, melyik képviselő fogadott volna el ilyen borraivalót.

Egyetlen egy ut az ügy tisztázására az, hogy a bíróságnak adjuk át az ügyet nyilvánosan való tárgyalás végett. Az eljárást azonban a nemzetgyűlés felhatalmazása nélkül megindítani nem lehet ezért a bizottság javasolja, adja meg a nemzetgyűlés az igazságügyminiszternek a felhatalmazást a bünvádi eljárás megindítására.

Nagy Emil igazságügyminiszter szólt fel:

Az előadó fejtegetéséhez csak kevés hozzátenni valóm van mert fen tartom álláspontomat, amelyet ebben a szerencsétlen esetben azonnal kifejtettem Ulain Ferenc felszólalása után.

Ezt az ügyet se agyon hallgatni, se pedig valamilyen más elcsúszással elintézni nem lehet. Oda kell vinni a független bíróság elé, ott kell módot adni Ulainnak arra, hogy vádjait bebizonyítsa. Ha a bizonyítás során egyes képviselőt megnevez, azzal a kérdéssel jogilag átalakul, de ezzel épen eléjük azt, hogy a nemzetgyűlés összességéről elhárítsuk azt a vádat, amely vád annak folytán terheli a nemzetgyűlést, mert Ulain nem nevezte meg az érdekelt képviselőket. A nemzetgyűlés összességéről elhárítani a vádat, ennek egyetlen módja az eljárás megindítása.

Kérem a nemzetgyűlést sziveskedjék nekem a felhatalmazást megadni.

Mióta Ulain beszélt és az én felszólalásom elhangzott volt, módomból érintkezni saját pártom emberével, volt módomból beszélgetni bizalmas barátaimmal, a Ház minden ol-

dalán és nekem komoly helyről mondtak olyan nevéket és olyan tényállásokat, amelyek gondolkodóba ejtettek a felett, hogy a csunya rágalmazó kontösbe burkolt állítások mögött nem rejlik-e valami, ami engem a közélet szempontjából mélyen aggasztana.

Ennek folytán tegnapelőtt délelőtt sajnáltam a fáradságot, nem bíztam senkire a nyomozást, hanem nyakamba vettem a várost, felkerestem magam mindazokat az előkelő személyiségeket, akikről állították, hogy kaptak bankoktól leveleket, ezek azonban megbotrunkozva utasították ezt vissza.

Ekkor az az erkölcsi és jogi meggyőződés alakult ki bennem, hogyha vannak egyének, akik kaptak ilyen levelet, de visszalökték, talán lehetnek olyanok is...

Friedrich: Ulain is ezt mondta. Nagy Emil: Ha a képviselő ur iteni fejtegetésére azt mondja, hogy ugyanezt mondta Ulain is akkor nem érdemes tovább beszélnem.

En tehát bekopogtattam az előkelő hivatali állású emberek szobájába és megkérdeztem tőlük nyiltan mi az igazság.

Összintén van szerencsém közölni azt a tapasztalatomat, amely szerint személyesen győződtem meg arról, hogy ilyen levelek léteznek és hogy előkelő közfunkcionáriusok kaptak ilyen leveleket bankoktól. Hogy miképpen díszingyalok én ebben a kényes kérdésben, azt abban jeltölhetem meg, hogy akármilyen magas állású hivatalnok vagy akár képviselő bármiféle bankkal, bármiféle összeköttetésben lehet és senkinek a világon semmiféle köze ehhez nem lehet, ellenben ha azt látom, hogy előkelő állású emberek, akik ebben az állásukban bankfigyekkel is foglalkoznak hivatalukból kifolyóan, vagy ha nem is foglalkoznak velük, de módjukban áll magas helyen mindenkor közvetve, vagy közvetlenül ebben a kérdésben állást foglalni, ha ilyen méltóságos urak levelet kapnak, amely szerint:

„Van szerencsém Méltóságoddal tudatni, hogy vettünk számlája javára ilyen és ilyen részvényeket és számláját velük megterheltük”, holott az illetőnek semmiféle számlája a vilá-

gon előzően nem volt, holott sem közvetve, sem közvetlenül megbízást nem adott, mélyen tisztelt nemzetgyűlés az én erkölcsi és jogi felfogásom szerint ebben az eljárásban igenis megállapítható a vesztegetés szándéka.

A mult alkalommal voltam bátor rámutatni arra a lehetetlenül komikus helyzetre, hogy amíg a magyar büntető törvény körülbástyazza a köz tisztviselők vesztegetésének kérdését a képviselők vesztegetéséről mélyen hallgat. Pedig felmerültek már multban is ilyen esetek. Ez az eset is mutatja az egyebek között a magyar igazságügyi törvénynek azt a meglehetősen elavultságát, amelyen sürgősen segíteni kell.

A törvény szerint egy évig terjedhető fogházzal büntethető az, ki köztisztviselőnek olyan célból, hogy kötelességüket megszegjék, ajándékot ad, vagy ígér.

Már most az a kérdés, hogy előkelő bankok, előkelő emberek, előkelő üzleti összeköttetések nélkül — ilyen könnyű jutalomhoz jutottak, azon célból történt-e, hogy az illetők kötelességükre segítsék megszegjék.

E felett lehet vitatkozni. Emel lehet jobbról-balról egyaránt vitatkozni. — Van szerencsém azonban kijelenteni, hogy a tegnapri napon a kir. ügyészségnek azt az utasítást adtam, hogy a büntető perrendtartás vonatkozó szakasza értelmében az ügyet adják át a vizsgálóbírónak és kívánom azt, hogy a vizsgálóbíró a leiratban foglaltak alapján a nevezett bankokat nézze át az illető kontókat és amennyiben közfunkcionárius nevet talál az ilyen kontón, vizsgálja meg a kísértő levelezést, hogy van-e ott szó ilyen üzleti összeköttetésről, vagy pedig forognak-e fenn azok a mérvek, amelyek előadásom szerint a vesztegetési kísérletre engednek következtetni.

Amikor megtudtam ezt a tényállást azonnal felkerestem a miniszterelnök urat, közöltem vele a tényállás helyzetét és ő is teljes mértékben helyeselte és hozzájárult az imént említett lépéseimhez.

Tehát nemcsak az én eljárásom ez, hanem a kormányé is. Ennek folytán kérek mindenkit, aki politikai szenzációt ebből az ügyből nem akar csinálni, hanem az igazságot akarja kideríteni, ha bármilyen nevezendő adata van, a vizsgálat érdekében meg a nyilvánosság előtt mondja el azt, ne nekem mondja el, hanem adja át a vizsgálóbírónak. Biztosítok mindenkit, hogy a kormányban nincs más szándéka, mint hogy ebben a kérdésben minden el-tussolás nélkül tiszta világosságot derítsen.

Olyan idöket élünk, amikor a nép széles rétegében a vezető osztályok iránti bizalom megbecsülését nem szabad többé megrendíteni. Amikor ilyen viszonyok között élünk, amikor az erkölcsi helyzet valóságilag, akkor csakis olyan vezető osztály, olyan intelligencia képes megtartani vezető pozícióját, amelynek becsülete reputációja a nép előtt tükör tiszta. (Ugy van, ugy van.)

Ennek folytán ilyen kérdést könynyelműség olyan formában felvetni, amely csak gyengíti és nem erősíti azt a tiszteletet, hogy ez a kérdés a

141 a Debreceni Újság 141
telefon-száma

magra legvégső számban a legsürgősebben vizsgáltsák meg, mert kívánjuk az igazságot az erkölcsi tisztaságot a közélet minden terén. (Zajos taps és éljenzés.)

Farkas István szólal fel: Maga az igazságügyminiszter állapította meg, hogy voltak közéleti férfiak, akik kaptak levelet a bankoktól, azonban a felajánlott összegeket visszautasították, feltehető, hogy vannak olyanok is, akik elfogadták. Szükségesnek tartja nevüknek nyilvánosságra hozását.

Nagy Emil igazságügyminiszter: Mondják meg kérem ezeket a neveket!

Friedrich István: Azt akarja javasolni, hogy utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt a vizsgálat megindítására a bankokkal szemben, azonban az igazságügyminiszter felszólalása minden irányban kielégítette és épen ezért feleslegesnek tartaná erről a témáról hosszasan beszélni.

Propper: Meg van a pakli.

Nagy Emil igazságügyminiszter felugrik a helyéről, Propper kijelentésére és magából kikelve kiáltja Propper felé:

— Szemeleenség az ilyen beszéd, komisz pimaszság!

Nagy zaja a ház minden oldalán. A képviselők minden oldalról indulatosra kiáltoznak a szocialisták felé:

— **Hogy lehet így beszélni?**

— Berkó Gyula és Pálcós a terem közepére mennek és hevesen vitakoznak. Az elnök a nagy zajban nem tudja helyreállítani a rendet.

Friedrich István: Nem tudom Propper kire értette megjegyzését. Ha azt akarja mondani, hogy köztem és az igazságügyminiszter között volna valamilyen pakli, ezt a leghatározottabban és egyuttal a humor hangján kell visszautasítanom. Az igazságügyminiszter ur azt mondotta nincsenek konkrét adatai. Én fogok neki ezekkel szolgálni. Átadom neki két aktív államtitkár nevét, akik a felajánlott részvényeket elfogadták és két kuriai bíró nevét, akik az ajánlatot visszautasították. Ezzel befejeztem beszédet és az igazságügyminiszternek egy papíralpot nyújt át. Az igazságügyminiszter a zsebtárcájába teszi el.

Rassay Károly: Nem azonosítja magát Farkas felszólalásával. Harom év óta küzd azért, hogy az embereket ne hangulatok alapján végezzék ki. A kormány azon az egyedül járható úton indult el, amelyen törvényesen lehet ezt az ügyet kibogozni. Véleménye szerint az ügy a bíróság elé tartozik, mert egyrészt a vádlóknak is meg kell adni az alkalmat, másrészt a vádlottaknak is, hogy védekezzenek.

Pikler indulatosan felugrik helyéről és Rassay felé kiált:

Somogyi gyilkosai ügyében is ezt kellett volna követelni.

Rassay: Kijelenti Pikler megjegyzésére, hogy akkor is ez volt a felfogása. A nemzetgyűlés törvényhozó testület, nem pedig ítélkező testület. Ha a miniszter kijelentette, hogy az adatokat átadta a vizsgálóbírónak, akkor a törvénytisztelet azt parancsolja, hogy a továbbiakat nyugodtan várhatjuk meg.

Az ut, amelyen a kormány elindult törvényes ut, a kormány ebben az ügyben világszágát kíván deríteni és így bizalmatlanságra nincsenek a kormányval szemben. Ugy az igazságügyi bizottság javaslatát, — mint az igazságügyminiszter álláspontját elfogadják.

Payer Károly: Meggyőződése, hogy ez az ut, amelyre a kormány ebben az ügyben átkíván térni nem vezet-hez célra. Aki az ügyet a nemzetgyűlés elé hozta, tárja fel adatait.

Az elnök felteszi a kérdést, megadja-e a nemzetgyűlés a felhatalmazást az igazságügyminiszternek a bűnvádi eljárás megindítására.

A Ház felhatalmazást megadja.

Gyógyszerészeti és kereskedelmi **Dobozok,** minden változathoz készülnek. **DAVIDHÁZY KÁLMÁN** könyvtárszolgálat és dobozgyár r.-t.-nél, DEBRECZEN, FÜVÉSZKERT-U. 8.

A miniszterelnök lovagias ügye elintézését nyer.

A jegyzőkönyv szövege.

Budapest, július 24.

A Bethlen István gróf miniszterelnök és Prónay Pál ny. ezredes között felmerült lovagias ügyet ma békésen az alábbi jegyzőkönyvvel intézték el: Jegyzőkönyv, felvettett Budafest, 1923 július 24-én délelőtt 10 órakor Bethlen István gróf és Prónay Pál urak között felmerült lovagias ügyben. Jelen voltak alulírottak.

Bethlen István gróf megbízottai lovagias elégtételt kérnek Prónay Páltól Cegléden egy nyilvános választógyűlésen t. t. azon kijelentéssel, hogy Bethlen István gróf a neki adott lecsületszavát nem tartotta meg. Prónay Pál megbízottai kijelentik, hogy felük fenti kijelentését arra a megállapodásra alapították, amely annak idején közöttük és Bethlen István gróf között létesült és amennyiben bebizonyítást nyert, hogy ennek a megállapodásnak a teljesítése Bethlen István grófnak kívül álló okokból nem volt keresztülvízhető, minden lovagias elégtételt adást felajánlják.

Bethlen István gróf megbízottai által előterjesztettek folytán Prónay Pál megbízottai tekintettel arra, hogy teljes beigazolást nyert, hogy Bethlen István gróf eljárása teljesen korrekt volt és hogy semmiféle mulasztás nem terheli a felet kért lovagias

elégtételt, felajánlják egyben felük nevében kijelentik, minthogy oly ismeretlen tények nyertek a tárgyalás folyamán beigazolást, amelyről Prónay Pál tudomással nem bírhatott és amennyiben azokról tudomása lett volna, a sértést nem követte volna el, ennél fogva a sértő kijelentést visszavonja, kéri a dolgot meg nem történtnek tekinteni és a történetek felett sajnálkozását fejezi ki.

Bethlen István gróf megbízottai a kijelentést tudomásul veszik és erre a megbízottak egyértelműen megállapítják, hogy az ügy a lovagias szabályai szerint elintézését nyert.

Kelt mint fent, gróf Csáky Károly, báró Prónay György, mint Bethlen István gróf, gróf Jankovich Désán Endre és báró Láng Mihály, mint a Prónay Pál megbízottai.

A buzakivitel beszüntetése.

A kormány gazdasági szakminisztere tegnap tanácskozást tartottak a pénzügyminiszteriumban. Ma délelőtt folyamán a tanácskozásról annyit sikerült megtudni, hogy a szakminiszterek tegnap a buzakivitel ellen döntöttek.

Debrecenben már nincsen waggonlakó.

A máv. üzletvezetője nyilatkozik a nyiregyházi állomás kibővítéséről. — A legtöbb waggonlakó Nyiregyháznak van, míg Debrecenben egy sincs.

Nyiregyháza, július 21. Saját tudósították.

A MÁV. debreceni üzletvezetője, Balázs Károly tegnap este Nyiregyházaiban volt. Mátészalkán, Vásárosnaményban és Záhonyban járt, hogy felülvizsgálja az állomási berendezéseket. Kíséretében voltak Pogány Mihály, Witche Emil osztályfőnökök, Hajdu László személyügyi referens, Ungváry György vonalbiztos, Klár István forgalmi referens és Nemes Sándor főmérnök. A társaság az éjjeli Nyiregyházaiban töltötte külön kocsiiban, hogy ma folytassák munkájukat a kisvárdai-nyiregyházi vonalon. Este érkeztek meg. Szilva Jenő állomásfőnök fogadta őket s együtt vasoráztak Kurecz József vasúti vendégfőnökkel, aki az alkalommal önmagát igyekezett felülmúlni. Nagyszerű halpaprikás, roston sült hal és turócsusza volt a menü, amelyet a vendégek nem győztek eléggé dicsérni. A társaság a késő esti órákig maradt együtt, mely alkalommal munkatársunk kérdést intézett Balázs Károly üzletvezetőhöz, a nyiregyházi vasúti állomás jövőjéről, mire ő a következőket mondotta:

Kemal pasa üzenete a magyar nemzetgyűlésnek.

Fogunk mi önökkel együtt örülni.

A nemzetgyűlésen a viharzó jelenetek után Friedrich István állott fel szólásra.

Külpolitikai kérdésekkel elsősorban a törökországi helyzettel kíván foglalkozni. Az európai nemzeteknek mintaképpül szolgálhat az amit ez az ország az utóbbi években produkált. Két ízben volt odakint és így ismeri az ottani viszonyokat. Csodálta a törökök adminisztrációjának egyszerűségét. A külügyminiszteriumban mindössze 25 tisztviselő van. Egyetlen rendkívül meghatalmazott miniszter sincsen és mégis óriási sikereket ért el. Ma minden Angóra felé tekint. Nekünk követünk és konzulunk sincsen Törökországban, sőt megbízottunk sincs. A törökök szeretettel várják azokat a magyarokat, akik komoly munkát akarnak ott végezni. Felkereste a győzelmes török had-

A félbenmaradt nyiregyházi vasút állomásépület befejezéséről a mai viszonyok között szó sem lehet. Az épület a mai formájában is megfelel a rendeltetésének s így inkább a legszükségesebb pótlásokat eszközöljük. A nyiregyházi pályaudvar Debrecen felőli bejáratát kell kibővítenünk, valamint a fűtőházat, míg a pályaudvar Ele-tő felőli oldalán nagy tömegű raktárt építünk. Ezek a munkálatok a legrövidebb időn belül elkészülnek. Nagyon csodálkoztam, amikor Nyiregyháza jövet értesültem, hogy 42 waggonban laknak, mert Debrecenben már egyetlen waggonlakó sincs. Tudomásom szerint Csonka-magyarországi Nyiregyházaiban van a legtöbb waggonlakója.

Milyen időnk lesz?

Meteorológiai Intézet jelentése.

Hazánkban eső nem volt. A hőmérséklet lényegében változatlan, a tegnapi maximum 29 fok Csengeren. Időprognózis: Helyenként zivataros idő várható, lényeges hőváltozás nélkül.

sereget Kisvárszában, Kemal pasának diszkardot nyújtott át, átadta a nemzetgyűlésnek Kemal pasa következő üzenetét:

Amíg a magyar testvérek a népek vándorlásának idején eljutott a Dunáig, addig a törökök a kisvárszái félszigetre sodródtak, így szakadt egymástól el a két testvér. Sokáig éreztük a nehéz harcok folyamán, mily nagy hátránya volt mindkét nemzetnek abból, hogy ilyen messze elszakadtak egymástól. Sohasem felejtjük el, hogy a jó magyar testvéreim itt a harctéren keresett fell bennünket szerencse kívánataival. Örömmel fogok a nemzetgyűlésen erről referálni, válaszul a következőkét üzenem: Egyenes ut hajthatatlan akarat, önfeláldozás visz előre. Bizunk a

Duna mellett szenvedő nép nagy-szerű jövőjében. Ne csüggedjünk, de reméljünk, azé a jövő, aki remél és akar. Adja át a testvér magyar nemzetnek ezt a képet is, jeléül őszinte rokonszenvennek és tisztelősemnek. A magyar kardot utolsó óráig büszkén fogom viselni. Tudom, hogy sok magyar millió hozzá nem méltó elnyomatásban szenved. Ezeknek pedig azt üzenem, hifartás, éljén az ő szabadulásuk órája, mint ahogy a miénk eljött. Fogunk mi még önökkel együtt örülni, mint ahogy most maguk veünk örünek. A magyar nemze gyűlésnek áldásos munkálkodást kívánok. Ha majd nyugodtabb idők jönnek visszaadom a látogatást. (Hosszan tartó taps és éljenzés a középén és a jobboldalon.)

Végül arra hívom fel a kormány figyelmét, hogy Konstantinápoly katonai kiürítése már csak hetek kérdése. Lehetetlen, hogy a győzelmi ünnepen épen a magyar nemzetgyűlés képviselve ne legyen. Erre vonatkozólag konkrét indítványt fogok benyújtani.

Ezután a törökországi belső állapotokkal foglalkozott. Rámutatott arra, hogy Törökországban nem tűrik a politikai hazugságot. Jaj annak a képviselőnek, ki mást mond a parlamentben és mást hirdet választói előtt. A köztisztviselőket nem nem tűrik.

A pénzügyminiszter felhatalmazást kapott a vámok emelésére.

A pénzügyminiszter felhatalmazást kapott a vámok emelésére. A vám felpenézéskor eddig csak a minisztertanács hozzájárulásával lehetett fel-emelni. A korona értékének gyors hullámlása most szükségessé teszi, hogy az értékváltozásokat a pénzügyminiszter megfelelően kövesse. A minisztertanács hozzájárult ehhez és ezáltal a pénzügyminiszter saját hatáskörében is emelheti a vámokat.

Sósavas merénylet egy nemzetgyűlési képviselő ellen

Budapest, jul. 24. Ma este fél 8 órakor Bogya János nemzetgyűlési képviselő a Váci-ut 20. számú ház előtt ment el, amikor a ház valamelyik ablakából egy körülbelül 2 decis só-savval megtöltött üveget dobtak rá, amely mellé esett le, közvetlenül az uttstre és darabokra tört. A képviselőnek semmi baja nem tört. A rendőrség a legerélyesebb nyomozást indította meg.

Az „Előre“ MTE Békéscsaba legjobb csapata Debrecenben.

Debrecen futballsportjának jelentős eseménye zajlik le vasárnap délután az Újgöte-téri pályán. Az „Előre“ M. T. E. Békéscsaba legjobb csapata játszik revansmérkőzést a DKASE csapatával, melynek érdekességét növeli az a körülmény is, hogy a vendégcsapat először játszik Debrecenben és olyan ellenfeleket győzött le a közelmúltban, amely nevet országos hírvé tette.

A DKASE csapata erősen készül a vasárnapi 2-1-es eredményért méltó méltó revansot venni és hisszük, ha sikerül teljesen felállni a DKASE-nak úgy a győzelem nem fog elmaradni. A DKASE vezetősége nagy áldozatot hozott amidőn a kitűnő vidéki csapatot, (a felemelt vasúti tarifa nagy költségeit számítva), szerepelteti és ez által Debrecen sportközönségének olyan érdekességet nyújt, a melyben ritkán lehet részt.

A mérkőzésre a jegyek szerdától kezdve előre válthatók a „Forgalmi Hírszertárban“, Piac-utca 21.

Ujdonságok.

Peroról-percre.

Két ur találkozik a városháza előtt:
— Hová mégy? — kérdi az egyik.
— Megyek ebédelni... Na mit neveszt ezen?

— Azt nevetem barátom, hogy én éppen most ebédeltem meg és fiztettem érte kétezer koronát. De te már csak utánam ebédesz s akkor már négyezret kell fizetni.

A kisasszony.

egy tisztviselő tizenhatéves leánya meztlenül libát őriz az egyik zöld gyepvel szegélyezett külvárosi utcában. Dícsért adassék neki érte. A napról pirosarcu kisasszony, ahogy egy tanak tanakozó szoborszerű nyugalommal Jokai-regényt olvas, miközben féltecsa fehértollu liba lékésen legeli a füvet körülötte, miniegy szelíd szimbóluma mai életünknek, amikor féltecsa liba valóságos kis asszony és bizony a kisasszony az egyedüli a háznál, akire rá lehet bízni a heces állapotok. A kisasszony tán még hónapokkal ezelőtt tankönyveket cipelt a hóna alatt és bodrosfürtű fejcskájában matematikai problémák, irodalomtörténeti tudnivalók és földrajzi adatok nyúzódtak. Akkor még a kisasszony formás lábszárain selyemfehér harisnyát és tetszetős lakktopánit viselt és divatos kalapja alól kandikált ki a mellette elshunó gavallokra.

Ma a kisasszony meztlenül, hajadonfóval libát őriz a csöndes, elhagyott külvárosi utcán. Bizonyára be van iratkozva a kölesönkönyvtárba a kisasszony, mert mindennap más könyv van a kezében. De azért már nem ugyanaz, mint a tíz év előtti kisasszony, aai a regényeket át mesebeli hercegnőt álmodott. Az előítélet és szentimentalizmus nélküli kisasszony 1923-ban könyve fejezetét közt arról ábrándozik, milyen jóízű ebéd lesz egyik-másik libuskából, vagy arról, vajon telik-e egy liba árából elegáns és tartós cipőre, melyben megingint iskolába mehet ősszel. A kisasszony előtt, aki meztlenül és hajadonfóval libát őriz, tisztelettel emeljen kalapot minden mai gavalér. A kisasszony élő modellje lehetne a festőművészeknek, aki furesán fordult életünkét óhajtaná vászonra rögzíteni.

Rendkívüli közgyűlés a városházán. Tisztviselői fizetés ügyek és a pallagi vasút ügye, valamint több más fontos ügy gyors elintézése miatt pénteken a város rendkívüli közgyűlést tart.

Nem lesz holnap téren. A katonai zenekar csütörtökön nem tartja meg a szokott terezenjét, más irányú katonai szolgálata miatt.

A városi vállalatok tisztviselésének. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésén kimondotta és a legközelebbi közgyűlésen javasolni fogja, hogy a város összes vállalatainál alkalmazott tisztviselők épen úgy, mint a városi tisztviselők a május 25-én bezárásnapján kapják ezentúl a fizetésüket.

Gazdák figyelmébe! Briteszes nadrágok, öltönyök, kitudó magyaros szabással és legjobb munkával a legolcsóbb árban készülnek Mayer Rudolf férj és női divat szabó üzletében. Simonffy u. 5.

Villanyvilágítás a kondorosai csárdában. Folyó hó 5-én a kondorosai nagy öröme és büszkeségére kigyulogtak a kondorosai villanytelep lámpái. E napon volt a Hanzus János kondorosai malomtulajdonos által épített önálló villanytelep hivatalos felülvizsgálata és üzembe helyezése. A felülvizsgálatot a kereskedelmi miniszterium, a postatávirdu igazgatóság, a vármegyei államépítészeti hivatal, a vármegye és a község hivatalos kiküldöttjei tartották meg. A lakomán számos felkészítő hangzólt el, illetve az áldozatkész Hanzus János vállalkozott, az előjáróság vezetőit, kinek érdeme az, hogy ezentúl nem eset, — hanem villany ég a kondorosai csárdában.

Miért esett a korona?

Budapest, július 24.

magyar koronának zürichi jegyzésével kapcsolatosan illetékes helyen a következőket jelentették ki:

A magyar kormány tudomására jutott, hogy külföldön bizonyos források azt a hírt terjesztették, hogy a jóvátételi bizottság a kölesön ügyében kiküldendő missziót azzal

az utasítással látta el, hogy Magyarország természetfeleslegét foglalja le. Megállapítást nyert, hogy ez a hír légből kapott koholmány és hogy ez esetben is mint már annyiszor, egy ravaszul kieszelt és sajnós a külföldi közvélemény erre tény tudatát nem fog továbbra felülni ennek a bérzemanővernek.

A debrecen-pallagi vasút.

Lesz, vagy nem lesz?

Debrecen város törvényhatósági bizottsága azt mondta a legutóbbi közgyűlésen, hogy elég volt már a pallagi vasút tárgyalásból. Az a kérdés: lesz, vagy nem lesz? Hozzájárul a költségek viseléséhez egyharmadrészen, de csak akkor, ha szeptember elsejéig meg lesz az a vasút.

A minisztert nagyon kedvezőtlenül érintette ez a határozat. Mégis ő is neki nemcsak az a dolga, hogy a pallagi vasutat intézze, valahogy meg fő a feje Csonkamagyarország más kulturterületéért is. De hát Debrecen karakán gyenek és kimondta a szentenciát, hogy vagy lesz vasút, vagy visszakerül a bábruhát.

A miniszter erre nagyon udva-

riasan leírt Debrecenhez, hogy mégsem lehet ilyen nehéz kérdést rövid dátumhoz kötni, hanem várja meg Debrecen, amíg a vasutépítési engedélyt kiadják és attól két hónapra kívánja a megoldást. Ott kösse meg magát.

A jog- és pénzügyi bizottság deferálta a leiratnak. Jó, legyen hát. Kijelölje a határ időt, de nem úgy ahogy a miniszter szeretné, csak még egy hónappal tovább, október elsejéig.

Október elsejére vagy berúkol a pallagi villamos vasút, vagy nem. Ha igen, akkor a költségek egyharmadát fizeti, ha nem, akkor egy-fityinget se. Ugy-e milyen legyen a talpán ez a Debrecen?

A lövöldöző tüzérszakaszvezető szabadlábba helyezése.

Védőjének kérelme a honvéd-ügyészséghez.

Két héttel ezelőtt Csiky Ágoston tüzér szakaszvezető ott kesergett a Csapó-utcai kis vendéglőben. Hazavágyott Csikországba, szülőfalujába. Nem mehetett és az öngyilkosság gondolatával foglalkozott.

Valahogy ebben a hangulatában összehozálkozása támadt két békés iparos emberrel és a revolverrel nem magára, hanem azokra lött. Letartóztatták Fogságban van.

Védője dr. Pórszász Károly most

headványt nyújtott be a honvéd-ügyészséghez és orvosi bizonyítványt támogatva kérését. A lövöldözés során megsérült iparosok sebe 20 napon belül meggyógyult, súlyosabb sérülés tehát nem történt. Ez alapján kéri, hogy a szakaszvezetőt az ítélet jogerőre emelkedéséig bocsássák szabadon.

A honvéd ügyészség pár napon belül dönteni fog a védő kérelme felett.

Fizetésjavítások a városnál. Pohl Ferenc városi kertész azt kérte, hogy ne a tizedik, de a nyolcadik fizetési osztályban kapja járulékait. A város pénzügyi bizottsága a kérelmet teljesítést javasolja a közgyűlésnek. Bíró Jenő a népjóléti hivatal igazgatója annak az időnek a beszámítását kéri javadalmazásánál, amelyet még mint hivatalvezető töltött el. Ezt is javasolja a közgyűlésnek a pénzügyi bizottság.

Letört bimbó. Alulírottak mely fájdalommal tudatjuk, hogy felejtethetlen kicsi fiunk, testvérünk, keresztgyermekünk: Zolika folyó hó 23-án ártatlan életének 10. napján 5 napig súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 25-én, délután 3 órakor fogjuk Nyil utca 44. számú házunktól a ref. egyház szertartása után, a Kossuth utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Vég-tisztességétélére rokonainkat, barátainkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat fájó szívvel meghívjuk. Nyugodj békében! Bánatos szülei: polg. Cseh Lajos és neje Tömpe Róza. Testvérei: Irénke, Lajos, Manó, Pityu. Keresztszülei: Hudák Sándor nejevel Tömpe Erzsébettel és gyermekekkel. Valamint az összes rokonság nevében is. A temetést Gebauer K. és társa tem. int. rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Boldog emlékü férjem és apám: Jeney Ferenc elhunytával megnyilvánult jóleső részvételt a rokonok, jó barátok és ismerősök akik fájdalmunkat vigasztalásukkal enyhítették, ezután is fogadják hálás köszönetünket. Különösen köszönetet mondunk Kabay máv. főfelügyelő urnak azon melegszívű tettéért, hogy a máv. gépjárató műhely dal és zenegyűjtésének kivonulását engedélyezte, ugyszintén a dal és zenegyűjtés tagjainak szíves közreműködésükért. Özv. Jeney Ferencné és fia.

Halálozás. Mélyszégyes fájdalomtól lesújtottan tudatjuk, hogy felejtethetlen jó gyermekem, anyukám, unokám és rokonunk: **Szentpétery Sándorné Kecskés Mária** élete 29-ik évében, hosszas betegség után elhunyt. Temetése július 25-én, szerdán délután 5 órakor történik a Könyök utca 5-ik számú lakásunkon a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia utcai temetőben helyezük örök nyugalomra. Vég-tisztességétélére rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Edes anyja: özv. Kecskés Gáborné. Árva fiacskája: Szentpétery Laci. Nagynénje: özv. Faragó Jánosné. Jótevői Szőke József ur nejevel. Elhunyt nagynénje és nagybátyja gyermekei nevében is. A temetést Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat, Kossuth u. 8., rendezi.

Gyászjelentés. A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a felejtethetlen kis fiunk, testvérünk, unokám, keresztgyermekünk és kedves rokonunk: **Béluska** folyó hó 23-án este 11 órakor, ártatlan kicsi életének 4-ik évében, 2 hetig súlyos szenvedés után elhunyt. Kedves kis halottunkat folyó hó 25-én délután 5 órakor fogjuk a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a rom. kath. egyház szertartása szerinti beszterelés után, ugyanott levő sírhelyén nyugalomra helyezni. Az örök világosság fényeskedjék neki! Mélyen sülytött szülei: Nagy József és neje Mező Zsuzsánna. Testvérei: Józsi, Anna, Bözsi, Feri és Manóka. Nagybátyja: Bozó Márton. Keresztszülei: Varga János nejevel és gyermekeivel. Nagybátyja és néneje: Nagy Borbála férjével Marits Bélával. Özv. Szabó Gáborné gyermekeivel. Valamint az összes közeli és távoli rokonság nevében is. A temetést Gebauer K. és társa temetk. int. Kossuth u. 2. (Városháza.) rendezi.

Hozzák a jugoszláv sertéseket

Havonta ezerőtszázat.

Augusztus 1-től havonta 1500 sertést lehet exportálni. A hentesek jugoszláv sertés behozatalát kérik.

Prónay provokálta a segédit.

Prónay Pál ny. alezredes nem hajlandó belenyugodni Bethlen István gróf miniszterelnökkel felmerült lovasági ügynek jegyzőkönyvi előkészítésében. Ma délután saját megbízottait gróf Jankovich Bécsán Endrét és báró Láng Mihályt provokálta.

Milliók az alsósoknyában. Sopronból jelentik: A soproni Déli vasút pályaudvaron pénteken délután az utasok között egy hölgyet találtak, kinek alsóruhájában 24 és fél millió osztrák korona volt, melyet Ausztriába akart kicsempészni. A csempész hölgyet őrizetbe vették.

Szörméket készít Klonda szűcs, alakít, javít, béleket legolcsóbban vállal, Verbóczy-u. 2., Iparkamara. Telefon 14-25.

Máthé János, Debrecen legrégebb vizvezeték szerelő mestere elvállal vizvezeték, fűrdőberendezéseket, valamint a szakmába vágó javításokat, Csapó-utca 24. sz. Telefon 321.

Felment a szarvasmarha ára.

A tegnapi vásár eredménye.

Hát már csakugyan se vége, se hossza az emelésnek. Nem is napról-napra, inkább óráról-órára emelkednek az árak.

Tegnap valahogy a kedvére járt a marhavásár árusítóinak a véletlen. Kevés volt a felhajtás, sok volt a vevő. Hát felhajtották az árakat. Egy ló nyomorult egy milliónál kezdődött, még a gavalér is többet adtak 200 ezer koronánál.

A vágómarha árak is emelkedtek. Előszuliban 1800-2300 korona volt kioldja, a szopás borjúé pedig 2000-2400 korona. A fejős tehén 600 ezer koronától egy milliónyolcszáz ezerig kelt.

Mindenne pedig rátette az emelés koronáját a jármos ökor. Párja hárommilliótól ötmillióig kelt.

Nem is tudtuk, hogy valaha még egy-két ökor ilyen borzalmas összeget fog érni.

Műhímezési kiállítás Debrecenben.

Debrecenben a legközelebbi napokban egy évtizedek óta nélkülözött kiállítás fog megnyílni: egy kiállítás divatos műhímzésekből, melyek a Singer családi varrógépen lettek előállítva. E kiállítást a közismert Singer Co. varrógép részv. társ. cég rendezi saját üzlethelyiségében, Piac u. 79. sz. alatt és nevezett cég a debreceni hölgyeknek, akiket az egyszerű varrógéptüvel elkészített mindenféle hímzési munkák érdeklik, ezután bemutatni kívánja, hogy az egyszerű Singer varrógépen milyen tökéletes-séggel lehet művészi módon hímzett képeket, terítőket, futókat stb.-t színes öltéssel, praktikus fehérműket és öltözeteket úrszegély és madeira öltéssel, szintgyú áttörési munkákat előállítani.

A kiállítás, mely július 20-tól augusztus 25-ig a Singer fioküzletben, Piac u. 79. sz. alatt, bárki által naponként az üzleti órák alatt díjtalanul megtekinthető, a Singer társaság vevői részére össze van kötve az említett hímzési technikák praktikus oktatásával. Az oktatáson való részvétel ugyanott lehet bejelenteni.

